

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 7013201497
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7013201497.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: JUDr. G. F., so sídlom M., proti žalovanému: JUDr. Rudolf Manik, PhD., so sídlom Národná trieda 4, Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu EKOTHERMAL 99, spol. s r. o., so sídlom Dúhová 19, Košice, IČO: 31 693 814, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Göblom, so sídlom Jantárová 30, Košice, o určenie pravosti pohľadávky, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 15Cbi/1/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2018, sp. zn. 5Obo/18/2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie odmieta.
- II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací rozsudkom z 21. júna 2018, sp. zn. 5Obo/18/2017, potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 31. mája 2017, č. k. 1Cbi/1/2013-223, ktorým krajský súd žalobu o určenie pravosti pohľadávky proti podstate vo výške 16 632,28 eur zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. Žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaný uznal pohľadávku proti podstate vo výške 308,50 eur a vo výške 16 632,28 eur ju poprel z dôvodu, že výpočet pohľadávky je v rozpore s Vyhláškou č. 655/2004 Z. z. (ďalej len „Vyhláška“) - a tento prejav správcu vyhodnotil ako prejav spochybňujúci spôsob určenia odmeny ako celku. Správca uznal povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 308,50 eur, t. j. v rozsahu danom zákonom a vo zvyšku uplatnenú pohľadávku ako neoprávnenú odmietol. Pri posúdení platnosti zmluvy o právnej pomoci skonštatoval, že v incidenčnom spore je hodnota pohľadávky irelevantná. Podstatou sporu je spôsobilosť pohľadávky stať sa predmetom uspokojenia z konkurznej podstaty. Výška odmeny sa v incidenčnom spore určuje podľa § 11 ods. 1 Vyhlášky. Dohoda o podielovej odmene advokáta musí byť prípustná z hľadiska predmetu veci. Nespôsobilosť predmetu konania je daná vtedy, ak hodnotu veci alebo práva nemožno vyjadriť v peniazoch, obdobne ako to je pri aplikácii ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky.

1.2. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj námietky týkajúce sa dokazovania v konaní pred krajským súdom. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých

dôkazov budú vykonané, je vždy vecou súdu. Preto krajský súd nevykonával dokazovanie kontrolným znaleckým posudkom, ani čestným prehlásením H. D., ani jeho výsluchom. Vyhodnotením znaleckého dokazovania dospel krajský súd k správne záveru, že ďalšie dokazovanie by bolo neúčelné a nehospodárne.

1.3. Podľa odvolacieho súdu krajský súd správne rozhodol aj o trovách konania. Správca môže byť v incidenčnom spore zastúpený advokátom a má aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Zároveň poukázal na to, že žalobkyňa v odvolaní žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa netvrdila pre postup podľa § 257 C. s. p., pričom zvýraznil neúčelnosť jej tvrdení, keď na jednej strane sa domáhala určenia pravosti pohľadávky, ktorá mala vzniknúť z titulu poskytovania právnych služieb žalovanému správcovi v incidenčnom spore, a na druhej strane popierala možnosť zastúpenia správcu v incidenčnom spore advokátom, čo by logicky vylúčilo aj ňou uplatnený nárok z možnosti uspokojenia.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dňa 25. septembra 2018 dovolanie, ktorým sa domáhala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a z ustanovenia § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“).

2.1. Vadu znátočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. videla dovolateľka v tom, že krajský súd vôbec nevyhodnotil ňou predložené čestné vyhlásenie H. D., že konajúce súdy nepostupovali správne pri hodnotení znaleckého posudku, že nenariadili kontrolné znalecké dokazovanie a že nevykonali ňou navrhnutý výsluch svedka H. D.. Tvrdenou vadou znátočnosti trpí podľa žalobkyne aj výrok rozhodnutia o trovách konania, keďže odvolací súd nevedel, z akých dôvodov nemožno za dôvod hodný osobitného zreteľa považovať okolnosti na strane žalovaného, štádium konkurzného konania a zjavne účelové zastúpenie žalovaného advokátom.

2.2. Nesprávne právne posúdenie zakladajúce prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p. videla žalobkyňa v skúmaní oneskorene uplatneného popieracieho dôvodu žalovaným, keďže v popieranom prejave nenamietal nesúlad výpočtu uplatnenej odmeny zo zmluvy o poskytovaní právnych služieb s Vyhláškou a ani zmluvu, z ktorej pohľadávku vyvodzovala. Nesprávneho právneho posúdenia sa mali konajúce súdy dopustiť aj pri modifikácii odpovedí znalca obsiahnutých v znaleckom posudku, nakoľko odpovede „neviem“ a „nie je možné rozhodnúť“ nemôžu byť považované za negatívnu odpoveď.

3. Žalovaný vo vyjadrení z 18. októbra 2018 navrhol dovolanie žalobkyne odmietnuť.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa vykonávajúca advokátsku prax (§ 429 ods. 2 písm. a/ C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.1. Dovolací súd vo svojich rozhodnutiach opakovane pripomína, že právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

6. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nevyhodnotenie čestného vyhlásenia H. D. ako dôkazu v rozsudku krajského súdu nemôže samo osebe opodstatňovať záver o porušení práva žalobkyne na spravodlivý proces. Predmetné čestné vyhlásenie malo preukazovať, že žalovaný podpísal zmluvu o poskytovaní právnej pomoci a že prevzal faktúru. V tejto súvislosti poukazuje dovolací súd na to, že skutočnosti, ktoré malo predmetné čestné vyhlásenie preukazovať, nemali žiadny význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu, pre ktoré bol rozhodujúci záver o tom, že v incidenčných sporoch nie je možné predmet konania oceniť peniazmi, a preto nie je možné platne dohodnúť podielovú odmenu za

poskytovanie právnych služieb.

7. Pokiaľ ide o ostatné námietky dovolateľky, týkajúce sa nesprávneho postupu súdov nižšej inštancie pri vykonávaní dokazovania, resp. nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov, dovolací súd konštatuje, že nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania (vrátane hodnotenia vykonaných dôkazov).

8. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C. s. p. (dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p.) je zamerané na riešenie právnych otázok, ak sa odvolací súd pri ich vyriešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/), ak ešte neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešené (písm. b/), alebo ak sú v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešené rozdielne (písm. c/).

8.1. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa pritom rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017).

8.2. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musela byť rozhodujúca pre vydanie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec neboli predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. jeho právnymi závermi (k tomu vid' napr. 3Obdo/28/2018 a 3Obdo/64/2018).

9. Argumentácia žalobkyne obsiahnutá v jej dovolaní nie je zameraná na riešenie právnych otázok, ako to predpokladá ustanovenie § 421 ods. 1 C. s. p.

9.1. V časti, v ktorej podľa dovolateľky súdy skúmali uplatnenú pohľadávku nad rámec popieracieho prejavu žalovaného, nie je zrejmé, na výklad, resp. aplikáciu akého zákonného ustanovenia má byť dovolanie zamerané. Zo skutkového stavu ustáleného súdmi nižšej inštancie pritom vyplýva, že obsahom popretia pohľadávky žalobkyne bol „výpočet pohľadávky v rozpore s Výhláškou“. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa spochybňuje skutkové zistenia konajúcich súdov. Pozornosť dovolacieho súdu pritom neušlo, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní (a pri vysporiadaní sa s námietkou žalobkyne o preskúmaní žaloby nad rámec popieracieho prejavu) poukázal na judikát č. R 63/2017 publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2017, ktorý na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne aplikoval.

9.2. Pokiaľ žalobkyňa vytýkala súdom nižšej inštancie nesprávnu interpretáciu odpovedí znalca v znaleckom posudku, dovolací súd uvádza, že dovolateľka v skutočnosti nenamietala nesprávne právne posúdenie veci, ale konajúcim súdom vytýkala, že na základe vykonaného (znaleckého) dokazovania dospeli k (ne)správnym skutkovým zisteniam.

9.3. Prípustnosť dovolania upravená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. nie je zameraná na riešenie skutkových otázok a ani na nápravu prípadne nesprávnych skutkových zistení. Preto dovolanie žalobkyne nie je podľa § 421 ods. 1 C. s. p. prípustné.

10. Prípustnosť dovolania žalobkyne nie je daná ani v časti, v ktorej napadla výrok rozhodnutia o trovách konania, ktorý mal byť podľa jej názoru poznačený vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p.

10.1. V ustanovení § 420 C. s. p. je zákonom obmedzená prípustnosť dovolania z dôvodu v písm. a/ až písm. f/ taxatívne vymenovaných väd zmätočnosti, ak je takouto vadou postihnuté rozhodnutie odvolacieho vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutie o trovách konania

nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, preto proti nemu nie je dovolanie podľa § 420 C. s. p. prípustné (k tomu vid' aj R 73/2018). Záver o neprípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania vyplýva taktiež z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (vid' napr. I. ÚS 204/2017, I. ÚS 334/2017, I. ÚS 456/2017, I. ÚS 573/2017, II. ÚS 420/2017).

11. Nakoľko v rozhodovanej veci nie je daná prípustnosť dovolania z hľadiska namietaných väd zmätočnosti uvedených v ustanovení § 420 C. s. p. (vid' body 6, 7 a 10 vyššie) a prípustnosť dovolania nebola založená ani podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. (vid' bod 9 vyššie), Najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.